

Elia – Nomer Loro

Ciri-Ciri Kenabian

Jeff Pippenger

2023-09-27

Ing artikel sadurungé kita wis ngenali Élia minangka sawijining simbol. Selaras karo paugerané William Miller, “simbol” bisa nduwèni luwih saka siji teges. Mulané, Élia minangka simbol uga bisa makili salah siji pérangan saka simbol rangkep loro, yaiku Élia lan Musa. Simbol rangkep loro, Élia lan Musa, lumaku ngliwati sakabèhé kitab Wahyu, lan manawa ana kahanan ora mesthi bab apa sing dilambangaké déning simbol rangkep loro iku, tegese uga ora mesthi bab piwulang ing kitab Wahyu sing kabukak segelé pas sadurungé mangsa pangadilan sih-rahmat katutup. Awit saka iku, saiki kita bakal ngrembug kanthi mligi sawatara ciri kenabian tartamtu sing diidentifikasi karo simbol Élia.

Kita nduwèni telung seksi utama kanggo netepaké ciri-ciri kenabian mau. Para seksi iku yaiku nabi Élia, Yohanes Pambaptis, lan William Miller, sing déning ilham diidentifikasi minangka pralambang-pralambang sing bisa silih nggantèkaké.

“Ewonan wong dituntun kanggo ngrasuk kayekten sing diwartakake déning William Miller, lan para abdi Allah diunggahaké ana ing roh lan pangwasané Élia kanggo martakaké pekabaran mau. Kaya Yohanes, kang dadi peloporé Gusti Yésus, wong-wong sing martakaké pekabaran kang khidmat iki krasa kapeksa kanggo nancepaké kapak ing oyod wit, lan nimbali manungsa supaya ngasilaké woh-wohan sing pantes tumrap pamratobat. Paseksèné dimaksudaké kanggo nggugah lan nggegirisi pasamuwan-pasamuwan kanthi rosa, sarta mbabar watak sejatiné. Lan nalika pepéling kang khidmat supaya mlayu saka bebendu kang bakal teka diumandhangaké, akèh wong sing kagandhèng karo pasamuwan-pasamuwan nampani pekabaran panyaras mau; padha weruh marang kamurtadané, lan kanthi eluh pait saka pamratobat lan kasusahaning jiwa kang jero, padha andhap-asor ana ing ngarsané Allah. Lan nalika Roh Allah tumibeng wong-wong mau, padha mèlu nggemakaké panguwuh, ‘Wediya marang Allah, lan mulyakna Panjenengané; amarga wis tekan wektuné pangadilané.’” *Early Writings*, 233.

Élia, Yohanes Pembaptis, lan Miller diparingi roh kang mligi, kang nuntun lan nemtokake pakaryané. Paseksèné “diatur supaya ngugah lan kanthi kuwasa mengaruhi pasamuwan-pasamuwan sarta nduduhaké” “watak sejatiné” pasamuwan-pasamuwan iku. Apa ing jaman Akhab, Yohanes Pembaptis, utawa William Miller, pasamuwan-pasamuwan kang padha diparani iku kabèh padha nduwèni wuta Laodikia kang mangkono jero lan petengé, nganti pesen iku kudu samangsa langsungé kaya nyelehake “kapak ing oyod wit.” Ing kono kalebu pangumuman bab pungkasaning mangsa sih-rahmat, kang ing jaman Yohanes Pembaptis dadi pepeling bab “bebendu” kang “bakal teka.” Pesen Miller, yaiku ngumandhangaké, “Wediya marang Allah lan mulyakna Panjenengané; awit wus tekan jam

pangadilané,” uga dadi pepeling bab bebendu kang bakal teka.

“Swarané Yokanan kaangkat kaya slomprèt. Tugas kang dipasrahaké marang dhèwèké yaiku, ‘Tuduhna marang umat-Ku paneraké, lan marang brayat Yakub dosa-dosané’ (Yésaya 58:1). Dhèwèké ora olèh piwulang kasarjanaan saka manungsa. Gusti Allah lan alam wis dadi para guruné. Nanging ana wong siji kang diperlokaké kanggo nyawisaké dalan ana ing ngarsané Kristus, kang cukup kendel kanggo ngunggahaké swarané kaya para nabi jaman kuna, nyeluk bangsa kang wis rusak iku supaya mratobat.” Selected Messages, buku 2, 148.

Élia mréntahaké supaya angkatané milih ing dina iku apa padha arep ngabdi marang Allah utawa marang Baal, lan angkatan iku ora mangsuli tembung siji waé, kang padha tegesé milih Baal.

“Ora tau ana kabutuhan kang luwih gedhé marang pepènget lan pamaréntah kang setya, sarta tumindak kang tliti lan jejeg, kajaba ing wektu iki piyambak. Iblis wis mudhun kanthi kakuwatan gedhé, amarga weruh yèn wektuné mung kari cekak. Panjenengané nglimputi jagad iki kanthi dongèng-dongèng kang nyenengaké, lan umat Allah seneng yèn perkara-perkara kang alus diucapaké marang wong-wong mau. Dosa lan piala ora disengiti. Aku dituduhaké yèn umat Allah kudu nindakaké upaya-upaya kang luwih mantep lan temtokaké kanggo nyurung bali pepeteng kang lagi mlebu. Pakaryan Roh Allah kang temen lan nyedhak banget saiki diperlokaké luwih saka sadurungé. Kabodhoan kudu digugah lan dibuwang. Kita kudu tangi saka lesu rohani kang bakal njalari karusakan kita menawa ora kita lawan. Iblis nduwèni pangaribawa kang kuwat lan nguwasani pikiran-pikiran. Para juru martakaké lan umat padha ana ing bebaya supaya ketemun ana ing sisih kakuwataning pepeteng. Saiki ora ana kang diarani kalungguhan netral. Kita kabèh kanthi cetha ana ing sisih kang bener utawa kanthi cetha ana bebarengan karo kang salah. Sang Kristus ngandika: ‘Sapa kang ora nunggil karo Aku, iku nglawan Aku; lan sapa kang ora nglumpukaké bebarengan karo Aku, iku nyebaraké.’” Testimonies, jilid 3, 327.

Yokanan nyebut “bangsa sing murtad” ing sajarahé minangka “turunan ula beludhak.” Wong-wong Millerit ing pungkasané ngenali bangsa sing murtad ing sajarahé minangka para putri Babil. Apa Élia, Yokanan, utawa Miller, ora siji waé saka telu mau kang theolog. Kabèh mau padha katimbangan saka lumakuning urip saben dina ing kalangan wong lumrah.

“Kayektèn kaya dene anané ana ing Gusti Yésus, kaya kang dipratelakaké déning Panjenengané nalika Panjenengané kaselimuti méga alus kados bantal, iku satemené kayektèn lan bebener ing jaman kita iki, lan mesthi bakal nganyari budi lan pikirané wong kang nampani, padha temenané kaya wis nganyari budi lan pikiran ing jaman-jaman kapungkur. Kristus sampun ngandika, ‘Manawa wong-wong mau ora ngrungokaké Nabi Musa lan para Nabi, wong-wong mau iya ora bakal kapitulungan pracaya, sanadyan ana wong tangi saka ing antarane wong mati.’ (Lukas 16:31).”

“Minangka sawijining umat, kita kudu nyawisake dalané Pangéran, ana ing sangisoré pituduh panguwasa Roh Suci, kanggo panyebaran Injil sajroning kasucènipun. Kali

banyu gesang iku kudu saya jero lan saya amba sajroning lumakuné. Ing sakèhé paladhènan, ing cedhak lan ing papan-papan ingkang tebih, wong-wong bakal katimbangan saka waluku, lan saka pagawéan dagang kang luwih umum, pakaryan-pakaryan sing akèh ngrebut pikiran, lan bakal didhidhik sesambungan karo wong-wong sing wis duwé pengalaman—wong-wong sing mangertèni kayekten. Lumantar pakaryan Allah kang nggumunaké sanget, gunung-gunung kasusahan bakal dipunicalaké lan dipununcalaké menyang segara. Marilah kita nyambut-gawé kados wong-wong sing wis ngrasakaké kautamaning kayekten kados ingkang wonten ing Gusti Yesus.

“Ing wektu iki bakal ana rerangkening prakara kang bakal mbabar manawa Gusti Allah iku panguwasa marang kaanan. Kabeneran bakal diwartakake kanthi basa kang cetha lan ora bisa kliru. Wong-wong kang martakake kabeneran bakal ngupaya mbuktèkaké kabeneran iku lumantar urip kang tumata becik lan tindak-tanduk kang saleh. Lan nalika padha nindakaké mangkono, dheweke bakal dadi kuwasa ing mbélani kabeneran, lan ing maringaké marang kabeneran iku panganggon kang mesthi, kaya kang wis kaparingaké déning Gusti Allah.”

“Nalika para priya, kang wis wanuh lan mulang bebener, nyingkur marang pangerten manungsa, lan ngulungake marang pikiran-pikiran kang kasasar olah-olahan dongèngé dhéwé, wis wayahe banget tumrap wong-wong kang biyèn tau dadi buruh ing pakaryan penginjilan, nanging banjur kaseret menyang pangurusan omah mangan, toko pangan, lan cabang-cabang usaha dagang liyané, supaya padha mlebu ing barisan, nyinau Kitab Suciné kanthi temen lan sregep, lan kanthi Sabda Allah ana ing tangané, mbagekake bebener Kitab Suci, yaiku pangan kasukman, kanthi sesarengan karo para malaékat swarga. Pakaryan iki saiki nimbali kanthi sora marang para buruh kang katetepaké déning Allah. Ing kono Mahakwasa bakal ngandika marang gunung-gunung kasangsaran, Kowe padha kapundhut lan kacemplungna menyang segara.” Paulson Collection, 73, 74.

Elia, Yohanes, lan Miller iku wong-wong sing katimbangan saka “pakaryan” sing “luwih lumrah,” lan kanthi mangkono padha nggambarake wong-wong sing katimbangan saka “pakaryan” kang “luwih lumrah”; awit “para wong” sing biyèn wis mulang kayektèn, ing wekasané “mblènjangi marang pangerten manungsa, lan nyuguhake marang pikiran-pikiran sing kasasaraké panganané dhéwé kang awujud dongèng-dongèng.” Wong-wong lumrah sing katimbangan iku bakal maringi “panrapan sing mesthi” tumrap ramalan Kitab Suci kaya “dene Gusti Allah wis maringaké iku.” Kaping pindho, ing pethikan mau, Sister White nandhai “gunung-gunung” minangka “gunung-gunung kasangsaran.” Pakaryané wong-wong iki nyakup ngasoraké “saben gunung.” Pakaryan sing kaleksanan déning wong-wong lumrah sing katimbangan saka walukuing kaanan sing andhap-asor iku nggambarake pakaryan ngenali metodologi Kitab Suci sing bener, minangka pepadhaning lawan saka panganan dongèng manungsa sing disuguhaké déning para teolog ing jaman iku.

“Pakaryané Yohanes Pembaptis, lan pakaryané wong-wong sing ing dina-dina pungkasan maju kanthi roh lan pangwasané Élia kanggo nggugah umat saka rasa ora

peduliné, ing akèh bab iku padha. Pakaryané iku minangka sawijining pralambang saka pakaryan sing kudu katindakaké ing jaman iki. Kristus bakal rawuh kaping pindho kanggo ngadili jagad kanthi kabeneran. Para utusaning Allah sing nggawa pesen pepènget pungkasan sing kudu kaparingaké marang jagad, kudu nyawisaké dalam tumrap rawuhipun Kristus kaping pindho, kaya déné Yohanes nyawisaké dalam tumrap rawuhipun sing kapisan. Ing pakaryan panyawisan iki, ‘saben lebak bakal kaluhuraké, lan saben gunung bakal direndhahaké; lan sing mlengkung bakal dilurusaké, lan papan-papan kang atos bakal diratakaké,’ awit sajarah bakal kapitulis manèh, lan sepisan manèh ‘kamulyaning Pangéran bakal kawedhar, lan sakabèhé manungsa bakal ndeleng bebarengan; awit cangkemé Pangéran wus ngandika mangkono.’ Southern Watchman, 21 Maret 1905.”

Ciri-ciri saka telung para pambaru sing diidentifikasi déning Yesaya yaiku saben lembah bakal diluhuraké, saben gunung direndhahaké, sing bengkong bakal dilurusaké, lan panggonan-panggonan sing atos bakal diratakaké. Dalané Pangéran sing disawisaké kanthi ngluhuraké lembah-lembah, ngrendhahaké gunung-gunung, nglurusaké sing bengkong, lan ngratakaké panggonan-panggonan sing atos iku yaiku dalam-dalam lawas.

Ana swarané wong kang sesambat ana ing ara-ara samun: Padakna dalané Pangéran, lurusna ana ing pasamunan dalam gedhé tumrap Gusti Allah kita. Saben lebak bakal diluhuraké, lan saben gunung lan bukit bakal direndhahaké; kang bengkong bakal dilurusaké, lan panggonan kang kasar bakal diratakaké. Lan kamulyaning Pangéran bakal kawedharaké, lan sakabèhé manungsa bebarengan bakal nyumurupi iku; awit tutuké Pangéran wis ngandika mangkono. Yesaya 40:3–5.

Nalika wong-wong Yahudi kang seneng mbantah takon marang Yohanes Pambaptis apa dheweke iku Élia kang bakal teka, dheweke mangsuli yèn dudu, nanging banjur dheweke ngidhidentifikasi awake dhewe karo pethikan saka Yesaya.

Lan iki cathetané Yohanes, nalika wong-wong Yahudi ngutus para imam lan wong-wong Lèwi saka Yérusalèm kanggo takon marang dhèwèké, “Sapa kowé?” Dhèwèké banjur ngakoni, lan ora nyélaki; nanging ngakoni, “Aku iki dudu Sang Kristus.” Banjur padha takon marang dhèwèké, “Dadi kepriyé? Apa kowé Élia?” Panjenengané ngandika, “Dudu.” “Apa kowé nabi kuwi?” Panjenengané mangsuli, “Ora.” Mulane padha matur marang dhèwèké, “Sapa kowé? supaya aku bisa mènèhi wangsulan marang wong-wong sing ngutus aku. Apa pangandikamu bab awakmu dhéwé?” Panjenengané ngandika, “Aku iki swarané wong sing sesambat ana ing ara-ara samun, ‘Lurusna dalané Pangéran,’ kaya kang wis dipangandikakaké déning nabi Yésaya.” Yohanes 1:19–23.

Pepakéaning “dalané Pangéran” ngenali metodologi sing para malaékat tuntunaké marang Miller supaya dipahami lan dienggo, guna nyiyapaké pangerten Alkitab bab “dalan” kang kudu dilakoni déning manungsa. Saben “gunung” kudu direndhahaké, awit gunung-gunung ing ramalan Alkitab makili kayektèn-kayektèn sing ing pandeleng sepisanan katon kakehan angèl kanggo dipahami. Kanggo mangertèni gunung suci kang mulya ing Daniel pasal sewelas ayat patang puluh lima, kang diupaya dikuwasani déning ratu saka lor, iku dipahami

kanthi luwih dhisik ngenali gunung suci kang mulya sacara harfiah ing Yerusalem, kang kanthi profètis netepaké tegesé gunung suci kang mulya sacara rohani. Kanggo njlentrehaké gunung sing diidentifikasi minangka Armagedon, kang tegesé gunung Megido, wong kudu marani Megido kang harfiah. Kasangsaran-kasangsaran profètis sing digambarake minangka prakara-prakara kang angèl mau disingkiraké manawa prinsip yèn wiwitaning sawijining prakara nggambaraké pungkasaning prakara iku ditrapaké.

Metodologi sing diwakili déning Yesaya, dirujuk déning Yohanes, lan dipaparaké déning Miller ngluhuraké saben lebak. Apa waé iku “lebak wahyu” ing Yesaya 22, “lebak balung-balung mati” ing Yehezkiel, utawa “lebak Yosafat” ing kitab Yoèl, metodologi sing dhedhasar pangerten sing bener bab wataké Kristus, kaya sing diwakili minangka Palmoni, Panomèr Ajaib, ing sajarah Millerit, utawa minangka Alfa lan Omega, ahli basa kang nggumunaké, ing sajarah kita, iku kang ngluhuraké kayektèn-kayektèn kenabian sing diwakili ing “lebak-lebak” Sabdané Allah.

Perkara-perkara kang bengkong kang kudu dilurusaké lan papan-papan kang kasar kang digawé rata iku makili pakaryan mbeneraké pakulinan lan tradhisi kang dienggo déning imamat Laodikia kanggo nyengkuyung pasugatan dongèng-dongèngé kang racun. Pakaryané Élia kanthi mirunggan katandhakaké minangka pralambang metodologi Alkitabiah kang bener, minangka tandhingan marang dongèng-dongèng para teolog lan imam. Pakaryan iku katindakaké déning “wong-wong lumrah,” dudu déning para imam lan teolog kang sinau. Ing sajroning ciri-ciri kenabian saka telung seksi iki uga ana kasunyatan prasaja yèn Élia kang bakal rawuh iku bakal dadi sawijining wong lanang.

Pamawas kasebut bisa uga katon ora wigati, nanging nalika para teolog Adventisme ngupaya njaga dongeng-dongenge, dheweke njupuk sawijining pethikan saka Sister White nalika dheweke ngandika nganggo wangun mangsa ngarep bab sawijining wong sing bakal rawuh kanthi roh lan kakuwasané Élia, banjur dheweke nambahi dongeng panerangane dhewe lan meksa manawa Sister White iku lagi ngandika bab awake dhewe.

“Ramalan kudu kalakon. Pangéran ngandika: ‘Lah, Aku bakal ngutus marang kowé Nabi Élia sadurungé tumekaning dina Pangéran kang gedhé lan nggegirisi.’ Ana wong kang bakal teka kanthi roh lan kuwasa-é Élia, [Delengen lampiran.] lan nalika dhèwèké katon, wong-wong bisa waé kandha: ‘Kowé kesengsem banget, kowé ora nerangaké Kitab Suci kanthi cara kang bener. Kéné, dakcritakaké kepiyé kowé kudu mulang pesenmu.’”

“Akeh wong sing ora bisa mbedakaké antarané pakaryané Allah lan pakaryané manungsa. Aku bakal ngandhakaké kayektèn kaya déné Allah maringaké marang aku, lan saiki aku kandha, manawa kowé tetep golèk kaluputan, nduwèni roh pasulayan, kowé ora bakal tau wanuh marang kayektèn. Gusti Yésus ngandika marang para muridé, ‘Aku isih akèh prekara kang kudu Dakucapaké marang kowé, nanging saiki kowé durung bisa nanggung iku.’ Wong-wong mau durung ana ing kaanan kang bisa ngajèni prakara-prakara suci lan langgeng; nanging Gusti Yésus janji bakal ngutus Sang Panglipur, kang bakal mulangi wong-wong mau samubarang kabèh, lan ngélingaké

marang wong-wong mau samubarang kabèh kang wus Panjenengané ngandhakaké marang wong-wong mau.

“Para sadulur, kita aja nganti nyandhak pangarep-arep marang manungsa. ‘Padha mandhega saka manungsa, kang ambegané ana ing irungé; awit ing bab apa dhèwèké pantes kaanggep?’ Kowé kudu nggantungaké nyawamu kang tanpa daya marang Gusti Yésus. Ora pantes tumrap kita ngombé saka sumbering lembah manawa ana sumber ana ing gunung. Ayo kita nilar ilining banyu kang asor; ayo kita sowan marang mata air kang luwih luhur. Manawa ana sawijiné pokok kayektèn kang durung kokmangertèni, kang ing bab iku kowé durung sarujuk, telitinen, pepadhakna Kitab Suci karo Kitab Suci, lebokna poros kayektèn nganti jero menyang tambangé pangandikané Allah. Kowé kudu masrahaké awakmu dhewe lan panemumu ana ing misbyahé Allah, singkirna pamanggih-pamanggihmu kang wus kawangun sadurungé, lan muga Rohing swarga nuntun marang sakèhé kayektèn.” Testimonies to Ministers, 475, 476.

“Ana wong kang bakal rawuh ing roh lan pangwasaning Élia: Tembung-tembung iki wis kliru ditrapaké déning sawatara wong marang sawijining individu tartamtu, sing dikira bakal muncul nggawa pesen kenabian sawisé urip lan pakaryané Ibu White. Telung paragraf kang mbentuk artikel iki kanthi irah-irahan ‘Let Heaven Guide’ iku mung pérangan cilik saka sawijining pawartos sing kaparingaké déning Ellen White ing Battle Creek, Michigan, ing ésuk tanggal 29 Januari 1890. Nalika iki diterbitaké ing Review and Herald edisi 18 Februari 1890, tulisan iku ngasta irah-irahan ‘How to meet a Controverted Point of Doctrine.’ Pethikan-pethikan liyané kang dijupuk saka artikel iki lan akèh dipigunakaké kanggo nglengkapi sawatara kaca ing jilid iki, bisa ditemokaké ing kaca 23, 104, 111, 119, 158, 278, lan 386. Artikel iki wis dicithak manèh kanthi wutuh ing Selected Messages 1:406–416, kanthi pérangan kang ngemu pethikan kanthi irah-irahan ‘Let Heaven Guide’ katon ing kaca 412 lan 413. Nalika artikel iki diwaca kanthi wutuh, dadi cetha manawa Ellen White, ing pratelan iki kang diucapaké mung sethithik luwih saka setaun sawisé Konferènsi Minneapolis marang sawijining golongan ing Battle Creek, saéstané lagi ngandika bab palayanané dhéwé. Sawatara wong wis dadi ngritik marang pakaryané. Gatekna manawa ing paragraf sadurungé paragraf kang katon ing jilid iki ing kaca 475, Ellen White mratélakaké:”

“Kita kudu tumeka ing sawijining kahanan kang saben prabédan bakal lumer sirna. Manawa aku pracaya yèn aku nduwèni pepadhang, aku bakal nindakaké kuwajibanku kanggo martakaké iku. Upamane aku rembugan karo wong liya bab piwulang kang Gusti karsakaké supaya dakparingaké marang umat, lawang bisa katutup satemah pepadhang iku ora tekan marang wong-wong kang wis dikongkonaké déning Allah kanggo nampani iku. Nalika Gusti Yésus nitih mlebet ing Yérusalèm, `sakèhé wong akèh saka para sakabat wiwit padha bungah lan memuji Allah kanthi swara sora marga saka sakèhé panggawé kuwasa kang wus padha dideleng; pangucapé: rahayu Sang Raja kang rawuh atas asmané Gusti: tentrem rahayu ana ing swarga, lan kamulyan ana ing papan kang paling luhur. Lan sapérangan wong Farisi saka ing antarané wong akèh mau padha ngandika marang Panjenengané, Guru, hardanen para sakabat Paduka. Nanging Panjenengané mangsuli lan ngandika marang wong-wong mau, Aku pitutur marang

kowe, manawa wong-wong iki meneng waé, watu-watu iki bakal enggal padha sesambat' (Lukas 19:37-40).

“Wong-wong Yahudi padha nyoba ngalang-alangi pangwarta saka pawarta kang wus kaprediksi ana ing pangandikane Allah.”

“Banjur dheweke maneh nyebut pengalamané dhéwé:

“Ramalan kudu kaleksanan. Pangéran ngandika, “Lah, Ingsun bakal ngutus marang kowe Nabi Élia sadurungé rawuhé dinané Pangéran kang agung lan nggegirisi” (Malakhi 4:5). Ana wong kang bakal teka ing roh lan kakuwatané Élia, lan nalika dhèwèké muncul, manungsa bisa uga bakal ngandika, “Kowe banget sregep, kowe ora nafsiraké Kitab Suci kanthi cara kang trep.”—Selected Messages, volume 1, 412.

“Yèn panjenengané ngrujuk marang pengalamané dhéwé uga katuduh cetha saka paragraf sabanjuré, ing kono panjenengané mratelakaké:”

“Aku bakal nyariosaken bebener manut kados dene Gusti Allah maringi marang aku....”
Appendiks dhateng Testimonies to Ministers.

Kasunyatan manawa Ellen White kedah nanggapi dongeng-dongeng para teolog lan para pamimpin ing jamanipun boten maringi bukti menawa piyambakipun nemtokaken dhirinipun piyambak minangka “wong” ingkang badhé rawuh ing tembé kanthi roh lan kasektenipun Élia. Ing pundi wonten bukti bab kathahipun para mungsuh Ellen White ing salebeting Adventisme ingkang nyerang cara panganggonipun tumrap Kitab Suci miturut metode alkitabiah ingkang dipunginakakenipun? Ing pundi nate piyambakipun dipunandikani, “sampeyan boten napsiraken Kitab Suci kanthi cara ingkang leres”? Piyambakipun kanthi cetha netepaken bilih badhé wonten satunggaling gerakan umat ing wekasaning donya ingkang badhé dipunkuwataké déning roh lan kasektenipun Élia, lan boten wonten cara ingkang sah kanggé nyariosaken bilih piyambakipun nganggep menawa gerakan panguwuh banter saking malaékat kaping tiga punika sampun kadadosan ing wekdal piyambakipun medharaken wangsit bab pepangèstunipun kasekten Élia ing tembé. Para teolog Adventis Laodikia badhé ndadosaken para pandhèrèkipun pitados bilih Sister White “sedaya namung ndadosaken rujukan” dhateng “pengalamanipun piyambak” minangka panggeneping nabi Élia ingkang badhé kaparingaken sadèrèngipun dinten Pangéran ingkang ageng lan nggegirisi punika.

Lah, Ingsun bakal ngutus marang sira Nabi Élia sadurungé tekané dina Pangeran kang agung lan nggegirisi. Maleakhi 4:5.

Salah satunggaling sipat kenabian saking Élia minangka pralambang inggih punika bilih piyambakipun nedahaken satunggaling metodologi alkitabiah ingkang nentang dongèng-dongèng saking satunggaling imam-imaman ingkang nyuguhaken dongèng adat lan tradhisi. Pakaryanipun nyawisaken margi (punika margi, lumampaha ing ngriku) kalampahan lumantar metodologi alkitabiah ingkang nentang piwulangipun imam-imaman ingkang sampun rusak. Lan manut kaliyan tigang seksi, yaiku Élia, Yohanes Pembaptis, lan

Miller; katuntun déning paseksènipun Sister White bab penampakan Élia ingkang ing wekdal punika taksih badhé dumados; piyambakipun badhé dados satunggaling priya, sanès satunggaling wanita. Nalika metodologinipun Palmoni lan Alfa lan Omega dipunmangertosi kanthi leres, punika dipunmangertosi boten namung minangka satunggaling rerangkèn pranatan alkitabiah kanggé napsiraken Kitab Suci, nanging minangka salinan watakipun Kristus, ingkang punika kamulyanipun.

Lan kamulyaning Pangéran bakal kababar, lan sakabèhé manungsa bakal padha ndeleng iku bebarengan; amarga cangkemé Pangéran wis ngandika mangkono. Yesaya 40:5.

Watak Kristus piyambak dipratélakaké déning metodologi kang kudu dipigunakaké kanggo mangertèni Sabdané, awit Panjenengané iku Sabda.

“Angger-anggering Allah ing pasucèn ing swarga iku asli agung, kang dhawuh-dhawuhé kang katulis ana ing papan-papan watu lan kacathet déning Musa ing Pentateukh iku salinan kang tanpa luput. Wong-wong sing tumeka marang pangerten bab titik wigati iki banjur katuntun kanggo ndeleng sipat suci lan ora owah saka angger-angger ilahi. Padha weruh, kaya durung naté sadurungé, kakuwataning pangandikané Sang Juru Slamet: ‘Nganti langit lan bumi sirna, sanadyan satitik utawa sakgurat cilik, ora pisan-pisan bakal sirna saka angger-anggering Torèt.’ Matius 5:18. Angger-anggering Allah, awit iku pambabaré karsané Panjenengané lan salinan saka wataké, kudu lestari ing salawas-lawasé, ‘kaya seksi kang setya ana ing swarga.’ Ora ana siji dhawuh waé kang dibatalaké; ora ana satitik utawa sakgurat cilik kang diowahi. Pangandikané juru mazmur: ‘Salawas-lawasé, dhuh Pangéran, pangandika Paduka tetep jejeg ana ing swarga.’ ‘Kabèh pepakoné temenan. Iku jejeg kanggo salawas-lawasé lan saklawas-lawasé.’ Jabur 119:89; 111:7, 8.” The Great Controversy, 434.

Kaya dene Sepuluh Prentah iku minangka salinan watak Kristus sing ora kena owah, mangkono uga paugeran-paugeran tafsir kenabian iku minangka salinan wataké Panjenengané.

“Kita kudhu mangertèni déning awaké dhéwé apa kang dadi hakekat Kristen, apa iku kayektèn, apa iku pracaya kang wis kita tanpa, apa paugeran-paugeran Kitab Suci—paugeran-paugeran kang kaparingaké marang kita déning panguwasa kang paling luhur. Ana akèh wong kang pracaya tanpa ana alesan kang dadi dhasar pracayané, tanpa bukti kang cukup bab kayektèning prakara mau. Manawa ana sawijining pamanggih diajukaké kang selaras karo panemuné dhéwé kang wis kabentuk sadurungé, wong-wong mau enggal siyap nampani. Wong-wong mau ora nalar saka sebab tumuju marang akibat, pracayané ora nduwèni dhasar kang sajati, lan ing mangsa pacoban wong-wong mau bakal nemokaké yèn dheweke wis mbangun ing sandhuwuring wedhi.

“Sapa waé kang ngaso kanthi marem ana ing kawruhane dhéwé sing saiki durung sampurna bab Kitab Suci, lan nganggep menawa iku wis cukup kanggo kaslametané, satemené lagi ngaso ana ing pangapusan sing matèni. Akeh wong sing durung kacukupan kanthi temtu nganggo bantahan-bantahan Kitab Suci, supaya padha bisa mbedakaké kaluputan, lan ngukum sakèhé tradhisi lan takhayul sing wis dipalmakaké

minangka kayektèn. Sétan wis nglebokaké gagasan-gagasané dhéwé menyang sajroning pangibadah marang Gusti Allah, supaya dhèwèké bisa ngrusak kesederhanaan Injil Kristus. Akeh banget wong sing ngakoni pracaya marang kayektèn jaman saiki, nanging ora ngerti apa kang dadi inti saka pracaya sing biyèn tau kapasrahaké marang para suci—Kristus ana ing kowé, pangarep-arep kamulyan. Padha ngira yèn wong-wong mau lagi mbéla tenger-tenger lawas, nanging sejatine padha suam-suam kuku lan ora preduli. Padha ora ngerti apa tegesé ngerajut menyang pengalamané lan nduwèni kautaman sejati saka katresnan lan pracaya. Wong-wong mau dudu para siswa Kitab Suci sing tekun, nanging kesèd lan ora nggatèkaké. Nalika ana béda panemu tumrap ayat-ayat Kitab Suci, wong-wong iki, sing ora sinau kanthi ancas lan ora mantep tumrap apa sing dipracaya, banjur murtad saka kayektèn. Kita prayoga nandhesaké marang kabèh wong bab preluné nyelidiki kanthi temen kayektèn ilahi, supaya padha ngerti yèn pancèn padha ngerti apa kang dadi kayektèn. Sawenèh wong ngakoni nduwèni akèh kawruh, lan rumangsa marem marang kaanané, nalika wong-wong mau ora nduwèni semangat luwih tumrap pakaryan, ora nduwèni katresnan luwih nggegirisi marang Gusti Allah lan marang jiwa-jiwa kang kanggo iku Kristus wus séda, tinimbang kaya dene wong-wong mau durung tau wanuh marang Gusti Allah. Wong-wong mau ora maca Alkitab [supaya] nyarujuki sumsum lan lemaké marang jiwané dhéwé. Padha ora ngrasa yèn iku swarané Gusti Allah kang lagi ngandika marang wong-wong mau. Nanging manawa kita arep mangertèni dalan kaslametan, manawa kita arep ndeleng padhangé Sréngéngé kabeneran, kita kudu nyinau Kitab Suci kanthi ancas, awit prasetyan-prasetyan lan ramalan-ramalan ing Alkitab mancarké sorot kamulyan sing cetha marang rancangan ilahi tumrap panebusan, kang kayektèn-kayektèn agung iku durung dimangertèni kanthi cetha.” The 1888 Materials, 403.

Dadi wong Kristen kanthi satemené tegesé dadi kaya Kristus. Pethikan punika nerangaké bilih kita “kudu mangertosi déwé apa kang dados hakekatipun agama Kristen.” Punika ngandika bilih kita “kudu mangertosi” “menapa punika kayekten.” Kita “kudu mangertosi” “menapa punika iman ingkang sampun kita tampi.” Kita kedah mangertosi “menapa ta pranatan-pranatan Kitab Suci—pranatan-pranatan ingkang kaparingaken dhateng kita saking panguwasa ingkang paling inggil.” Dados kaya Kristus mbutuhake mangertosi menapa pranatan-pranatan Kitab Suci ingkang kaparingaken dhateng kita saking panguwasa ingkang paling inggil punika. Tanpa pranatan-pranatan punika kita boten saged dados kaya Kristus, awit pranatan-pranatan ingkang kaparingaken déning panguwasa ingkang paling inggil punika minangka salinan watakipun.

Ciri liyane saka Élia yaiku pakaryan nyawisaké dalan tumrap utusaning prejanjian. Élia nggambaraké pakaryan kang katindakake sajroning sawijining sejarah nalika umat pilihan kang biyèn lagi dipunliwati, lan ing wektu kang padha umat pilihan kang anyar lagi dipilih. Sejarah iku nggambaraké sawijining proses panyucekan kang ngasilaké sawijining umat kang digambaraké minangka pisungsung kang resik, béda karo umat pilihan biyèn kang najis.

Lah, Ingsun bakal ngutus utusan-Ku, lan dhèwèké bakal nyawisaké dalan ana ing ngarsa-Ku; lan Pangéran, kang kokgolèki, bakal ndadak rawuh marang Padalemané; iya Utusaning prejanjian, kang dadi kasenanganmu: lah, Panjenengané bakal rawuh, mangkono pangandikané Pangéraning sarwa dumadi. Nanging sapa kang bisa tahan ing dina rawuhipun? lan sapa kang bisa tetep ngadeg nalika Panjenengané ngatingal? awit Panjenengané iku kaya geni pangresiki, lan kaya sabuné tukang ngumbah: Lan Panjenengané bakal lenggah kaya wong kang ngresiki lan nyucekaké slaka: lan Panjenengané bakal nyucekaké para putrané Lèwi, lan ngresiki wong-wong mau kaya mas lan slaka, supaya padha nyaosaké kurban marang Pangéran kalawan kabeneran. Sawisé iku kurbané Yéhuda lan Yérusalèm bakal dadi karsa tumrap Pangéran, kaya ing jaman biyèn, lan kaya ing taun-taun kapungkur. Maleakhi 3:1-4.

Yohanes Pembaptis nyawisaké dalan tumrap Kristus supaya dumadakan rawuh lan ngresiki Padalemané. Pangresikan Padalemané ing wiwitan lan pungkasaning paladosan Kristus iku minangka panggenapan saka Maleakhi pasal telu. Yohanes iku utusan kang nyawisaké dalan tumrap Utusaning prajanjian kanggo nucèkaké para putrané Lèwi.

“Ing panyucèn Bait Allah, Gusti Yésus lagi ngumumaké misi Panjenengané minangka Mesias, lan wiwit ngleksanani pakaryan Panjenengané. Bait suci iku, sing diadegaké minangka padunungan Ngarsané Ilahi, dirancang supaya dadi piwulang kanthi wujud nyata tumrap Israèl lan tumrap donya. Wiwit jaman kalanggengan, iku wus dadi kersané Gusti Allah manawa saben titah, wiwit saka seraf sing padhang lan suci nganti manungsa, kudu dadi bait kanggo papan dumunungé Sang Pencipta. Amarga dosa, kamanungsan mandheg dadi bait kagem Gusti Allah. Dipepetengi lan dikotori déning piala, ati manungsa ora manèh nglairaké kamulyaning Sang Ilahi. Nanging lumantar panjelmaning Putraning Gusti Allah, ancasing Swarga kasampurnakaké. Gusti Allah manggon ana ing kamanungsan, lan lumantar sih-rahmat kang nylametaké, ati manungsa dadi manèh bait kagungané. Gusti Allah netepaké manawa bait ing Yérusalèm kudu dadi paseksèn kang ajeg tumrap kaluhuraning nasib sing kabukak kanggo saben jiwa. Nanging wong-wong Yahudi ora mangertèni tegesé bangunan sing dipirsani kanthi rasa gumunggung mengkono gedhéné. Wong-wong mau ora nyerahaké awaké dhéwé minangka bait-bait suci kanggo Sang Roh Ilahi. Plataran-plataran bait ing Yérusalèm, kang kebak gegap-gempitaning padagangan kang najis, kanthi nyata banget nggambaraké baiting ati, sing dinajisaké déning anané hawa nepsu kadonyan lan pikiran-pikiran kang ora suci. Nalika ngresiki bait saka para panuku lan bakul donya, Gusti Yésus ngumumaké misi Panjenengané kanggo ngresiki ati saka reregeding dosa,—saka pepénginan kadonyan, hawa nepsu kang mentingaké awaké dhéwé, kabiasaan-kabiasaan ala, kang ngrusak jiwa. ‘Gusti, kang kokgoleki iku, bakal dumadakan rawuh menyang padalemané, iya iku Utusaning prejanjian, kang koksenengi iku: lah Panjenengané bakal rawuh, mangkono pangandikané Pangéraning sarwa dumadi. Nanging sapa kang bisa tahan marang dinaning rawuhé? Lan sapa kang bakal tetep ngadeg nalika Panjenengané ngatingal? Amarga Panjenengané iku kaya geni pangolahaning tukang nyepuh, lan kaya sabuning tukang ngumbah: lan Panjenengané bakal lenggah kaya wong kang nyepuh lan nyucèkaké salaka: lan Panjenengané bakal

nyucèkaké para putrané Lèwi, lan nyaring wong-wong mau kaya emas lan salaka.’
Maleakhi 3:1-3.” The Desire of Ages, 161.

Yokanan Pambaptis iku utusan kang nyawisaké dalan supaya Kristus dumadakan rawuh lan ngresiki Padalemané, lan William Miller nglampahi karya panyawisan kang padha kanggo Kristus dumadakan rawuh menyang Panggonan Mahasuci ing tanggal 22 Oktober 1844.

“Rawuhipun Sang Kristus minangka Imam Agung kita menyang papan ingkang Mahasuci, kanggé panyucènipun papan suci, ingkang kapratelakaken wonten ing Daniel 8:14; rawuhipun Putraning Manungsa marang Sang Sepuhing Jaman, kados ingkang kasajèkaken wonten ing Daniel 7:13; lan rawuhipun Pangéran dhateng padalemanipun, kados ingkang dipunwedharaken déning Maleakhi, punika minangka katerangan tumrap prastawa ingkang sami; lan punika ugi dipunlambangaken déning rawuhipun pangantèn kakung dhateng pésta palakrama, kados ingkang dipunandharaken déning Sang Kristus wonten ing pasemon bab sepuluh prawan, ing Matius 25.” The Great Controversy, 426.

Yokanan lan Miller minangka pralambang tumrap panyucèn kang digambarake déning Malakhi, kang saiki lagi kaleksanan ing sajarah kita saiki.

“Sang nabi ngandika, ‘Aku weruh malaékat liyané tumurun saka swarga, kagungan pangwasa gedhé; lan bumi kapadhangi déning kamulyané. Lan dhèwèké sesambat kanthi rosa kalawan swara sora, mangkéné: Babil gedhé wis rubuh, wis rubuh, lan wus dadi papan dedunungane dhemit-dhemit’ (Wahyu 18:1, 2). Iki yaiku pawarta sing padha kang kaparingaké déning malaékat kapindho. Babil wis rubuh, ‘marga saka anggoné wus ndadèkaké sakehing bangsa ngombé anggur bebenduning palacurané’ (Wahyu 14:8). Apa ta anggur iku?—Yaiku piwulang-piwulang palsu. Dhèwèké wis maringaké marang jagad iki dina Sabat palsu minangka gantiné Sabat saka dhawuh kaping papat, lan wis mbalèni goroh kang wiwitan dikandhakaké Iblis marang Hawa ana ing Éden—yaiku yèn nyawa iku langgeng kanthi kodrati. Akeh kasalahan sanès sing padha golongané wis disebaraké amba lan jembar, ‘mulangaké pepakoné manungsa dadi piwulang’ (Matius 15:9).”

“Nalika Gusti Yesus miwiti paladosan umum Panjenengane, Panjenengane nyucèkaké Padaleman Suci saka panodhanan sacrilegious. Ing antarané tumindak pungkasan saka paladosan Panjenengane ana panyucèn kaping pindho tumrap Padaleman Suci. Mangkono uga ing pakaryan pungkasan kanggo bebaya marang donya, ana rong panggilan kang béda marang pasamuwan-pasamuwan. Pesen malaékat kapindho yaiku, ‘Babil wis rubuh, wis rubuh, kutha gedhé iku, awit iya wis ndadèkaké sakehing bangsa ngombé saka anggur bebenduné cabulé’ (Wahyu 14:8). Lan ing panguwuh sora saka pesen malaékat katelu, kaprunu swara saka swarga ngandika, ‘Metua saka ing kono, hé umat-Ku, supaya kowé aja melu dadi pandhèrèk dosané, lan supaya kowé aja nampani pageblug-pageblugé. Awit dosa-dosané wis tekan ing swarga, lan Gusti Allah wis ngèlingi pialané’ (Wahyu 18:4, 5).” Selected Messages, buku 2, 118.

Reresiking pasamuwan kaping pindho sajrone paladosané Kristus, lan reresiking pasamuwan kaping pindho sajrone sajarahé kaum Millerite, minangka panggenapan saka

Maleakhi bab telu lan nuding marang ngarep marang resesiking pasamuwan kaping pindho kang diwiwiti ing tanggal 11 September 2001 nalika gedhong-gedhong agung ing Kutha New York dirubuhaké déning sawijining sentuhan saka Gusti Allah, lan malaékat kang gagah prakosa saka Wahyu wolulas tumurun kanggo madhangi bumi kanthi kamulyané. Ing antarané prekara-prekara liyané, iki mbuktekaké bilih panganan dongèng-dongèng kang dipasaraké déning para teolog Laodikia saka Adventisme iku salah, yaiku wong-wong kang ngaku yèn Ellen White iku nabi Élia kang bakal rawuh sadurungé dina Pangéran kang agung lan nggegirisi. Resesiking pasamuwan kang kelakon nalika malaékat saka Wahyu wolulas tumurun iku diwiwiti wolulas puluh enem taun sawisé Ellen White kapundhut ing panggènan panguwasané pati.

Yohanes Pambaptis lan para muridé, Miller lan para penganut Miller, uga Future for America makili para utusan sing nyawisaké dalam tumrap Sang Utusan prejanjian supaya dumadakan rawuh menyang Pedalemané lan ngresiki saka najising panodhan sing ngremehaké kasucèné.

Élia minangka pralambang tumrap sawijining manungsa. Panjenengané nglambangaké sawijining manungsa sing katimbangan saka lumakuning urip saben dina kang lumrah, lan dudu sawijining teolog imam. Paladosané nedahaké metodologi biblis kang bener, yaiku pranatan-pranatan sing kaparingaké déning panguwasa kang paling luhur. Paladosané ana ing sajroning pasanggiri nglawan metodologi imamat Laodikia jaman saiki, yaiku dongeng-dongeng, pakulinan-pakulinan, lan tradhisi-tradhisi. Panjenengané nyawisaké dalam tumrap sawijining proses panyucèn sing ngangkat umat pilihan anyar saka sésa-sésa umat pilihan sing katilar. Proses panyucèn iku katetepaké ing sajroning konteks kadadéan kanthi ndadak.

Élia uga nglambangaké sawijining paladosan lan sawijining pakaryan kang kanthi mirungan ditetepaké déning Allah lan diidentifikasi minangka paladosan Allah piyambak kang eksklusif.

Kula badhé nduduhaké punika ing sajarahipun para Millerit wonten ing artikel salajengipun.

Lan tumeka ing wektu nyaosaké kurban sonten, Élia nabi banjur nyedhak lan ngandika, Dhuh Pangéran, Allahipun Abraham, Ishak, lan Israèl, mugé ing dinten punika kawuningana bilih Paduka punika Allah wonten ing Israèl, lan bilih kawula punika abdi Paduka, sarta bilih kawula sampun nindakaké samukawis punika miturut pangandika Paduka. 1 Para Raja 18:36.